

Pervenci p. Pt., Infr. Kureš Franz, Spuhlje p. Pt., Golob Franz, Strelec p. P., Vidmar Anton v Vojnika p. Celji, Roškar Ignac, Negau p. Ljut., Ivanski Matev, Artiče p. Brež., Černek Ignac, Slov. Bistrica. Vsi nahajajoči na rumunskem boju polju pozdravljajo našega Stajerca in čitatelje. Spoštovanjem Korenjak Karl, Zugstf., 6./9. Feldkomp., Feldpost 638.

Ruski vojni vjetniki za mir. Preteklo nedeljo zbralo se je v Lebringu okoli 500 ruskih vojnih vjetnikov. Eden od njih je imel nagovor. Nato so zbrani Rusi ednoglavno sledeči sklep sprejeli: „Vojni vjetniki pozdravljajo novo rusko vladno delavcev in kmetov in se veselijo nad doslednostjo v boju za mir, razdelitev zemlje ter pravo svobodo. Grozna izkušnja vojne je vse narode podučila, da cenijo mir višje nego aneksije. Sovražni narodi naj se čimprej v mirnem združijo.“ — Pametne besede, čeprav so to za sedaj ravno samo besede! Upati je, da bode Rusija v resnici premagala svoje vse-slovanke vojne hujskače in s tem omogočila stalni mir!

Rekviriranja svinj ne bodo! Poroča se nam: Deželnemu gospodarskemu svetu prihajajo vedno zopet vesti, da se med kmetijskim prebivalstvom naziranje širi, kakor da bi hotela oblast v kratkem prisilni nakup svinj izvršiti. Vseled tega se mnogokrat iz strahu kolje svinje, ki zato še niso primerne. Zato se uradno razglasa, da se svinje ne bode rekviriralo. Vsakdo naj si torej svinje drži in redi, dokler niso res primerne za nož!

Časopisje. V Mariboru je prišel izhajati vsaki ponedeljek novi list pod imenom „Deutscher Montag“. Kot odgovorni urednik beleži g. Norbert Jahn, urednik lista „Marburger Zeitung.“

Božično voščilo iz bojišča. Z južnega bojišča se oglašajo iz ptujkega okraja fantje in mošje od težkega topničarskega polka. Pozdravljajo in želijo vse najboljše k božičnim praznikom svojim starišem, ženam bratom, sestram, prijateljem in dekletem. Četrto-krat bodemo morali na bojnem polju obhajati božične praznike, npajmo pa, da prihodnje leto jih bomo z večjim veseljem v svoji ljubi domovini praznovali. Ogničar Tumpej Jožef, četovodja Napast Ivan Sv. Lovrenc pri Ptuju, desetnik Korenjak Mihael Sv. Barbara v Halozah, topničarji Zelenko Franc Sv. Urban pri Ptuju, Rojht Alojzij iz Polenšaka, Dobnik Matija iz Hajdine pri Ptuju. Za hrabrost vsi odlikovani!

Izkušnje za podkovne kovače bodo 31. t. m. v Celovcu. Prošnje za izkušnje na koroško dež. vlado.

Izvoz strdi iz Koroškega prepovedan. Da more armado oskrbeti s strdjo, je koroška deželna vlada na poziv vojaških oblasti prepovedala izvoz strdi iz Koroškega po železnici, pošti ali cestnih vozovih, in odredila, da se mora strd, namenjena za izvoz, po pošti in na železnici odvezeti. Dovoljenje za izvoz daje izjemoma deželna vlada.

Samomer. Iz Pliberka na Koroškem se poroča: Rudniškega uradnika Tomaža Vorlen našli so mrtvega na podstrešju. Nesreče, ki si je iz neznanega vzroka življenje vzela, zapuščila vdovo in pet otrok.

Od konja ebit. Iz Möllbrücke se poroča: Pri g. Hartliebu uslužbeni deček Henrik Haslachler bil je od konja s kopitom tako hudo ranjen, da je kmalu nato umrl.

Budimpešta brez plina. Budimpeštanska plinarska je v petek vseled pomanjkanja premoaga ustavila svoj obrat in ogrsko glavno mesto ostane nekaj dni brez plina.

Volikanska razstrelba v Angliji. Reuter poroča iz Londona: Trčila sta parnika, katerih eden — ameriški parnik naložen z municijo — je eksploziral in s tem razstrelil požar na mestu Halifax. Z mestom so prekinjene vse telefonične in telegrafične zveze. Povprečno sodijo na 900 do 1000 mrtvih. Eksplozija v

Halifaksu se je zgodila včeraj zjutraj ob 8. uri. Ogenj se je razširil preko izkrčevališča in sosednih poslopj. Polovico richmondskega okraja, kjer se je dogodila nesreča, je bilo uničenega. Požar še traja. Ceste so polne trupel, bolnišnice polne ranjenih. Nobena hiša ni nepokvarjena. Stvarno škodo cenijo na več milijonov dolarjev. Najbrže bo šele čez par dni možna zopet brzojavna zveza. Amerikanski rdeči križ pošlje takoj pomoč. Posebni vlaki z bolniškimi osebjem in obvezanci so na potu iz New Yorka, Bostona in Portlanda. Tretjina mesta Halifax je v razvalinah. — „Daily Mail“ poroča iz New Yorka, da so čutili učinke eksplozije daleč v okolici Halifaxa. V Dartmouthu in vzdolž obale zaliva je napravljeno mnogo škode. V oddaljenosti 4 milj je bil neki telegrafist ubit pri svojem aparatu. V Halifaxu so najlepša poslopja cela. Največ ljudi je bilo ubitih v okraju Richmond, ki sestoji ponajveč iz majhnih lesenih hiš in ozkih ulic. Razvaline hiš so strle ljudi. Vseled strašne vročine plinov, ki so nastali pri eksploziji, se je vnel les; število mrtvih se je moglo le približno določiti, ker so od celih družin preostale le izogljene kosti. Trpljenje vseh, ki so brez strehe, veča še ostri mraz. Kraj, kjer je divjal požar, je zdaj pokrit z ledom. Po nekem „Daily Mailovem“ poročilu ceni višji policijski komisar v Halifaxu število mrtvih nad 2000. In še vedno najdemo nova trupla. V Halifaxu ni bilo nobenih čet, ki bi bile čakale na vkrcanje.

Najvišje cene za jabolka. Izšla je nova ministrska naredba, ki določa sledeče najvišje cene za jabolka: Za jabolka pri prodaji na debelo za dobo do dne 31. januarja 1918 znašajo najvišje cene 98 K za 100 kg. Nadalje se določajo stroge kazni za slučajne prestopke zoper to naredbo.

Konec vojne ljubezni. V Sarvasu je neka Marija Marjaj imela ljubenzko razmerja z nekim ruskim vjetnikom, ki ni ostala brez posledic. Ko se je rodilo dete, ga je mati zadavila od sramote pred svetom. Ko je bila na to ovadena radi detomora, se je v gozdu obesila.

Razdelitev italijanskega plena. „Magyar Orszag“ poroča, da je odšlo pretekli teden na poziv vojnega vodstva več avstrijskih in madžarskih strokovnjakov na italijansko fronto, da precenijo in razvrstijo tam nabrani ogromni plen. Poročajo, da je plen nad vsako pričakovanje obilen. Razven tega so od Pontabve do Vidma prišle v naše roke povsem nepoškodovane železniške proge, mostovi, vojaške zgradbe in skladišča. Ogromno je uniform, tekstilnih produktov in živih vseh vrst. Mnogo je ostalo tudi svile in bombaža. Na Ogrsko pripeljejo te dni razne obleke, čevljev, bombaža, ker tega se tam največ potrebuje. Avstrija in Nemčija pa se brigata največ za živila.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic (*) so živinski sejmi; sejmi z zvezdicami (*) so letni sejmi; sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 13. decembra: Sv. Peter pod Sv. Gorami**, okr. Kozje; Sveti Križ**, okr. Gornja Radgona; Studence, okr. Slovenska Bistrica; Zalec**, okraj Celje; Jurkloster**, okraj Lasko; Breg pri Ptuju (svinjski sejem).

Dne 14. decembra: Rogatec (svinjski sejem).

Dne 15. decembra: Arvež (za drobno živino); Brežice (svinjski sejem).

Dne 17. decembra: Stainz**; Neumarkt*.

Dne 18. decembra: Ljutomer; Ormož (svinjski sejem); Radgona*.

Dne 19. decembra: Teharje**, okr. Celje; Imeno (svinjski sejem); okr. Kozje.

Dne 20. decembra: Breg pri Ptuju (svinjski sejem).

Dne 21. decembra: Sv. Florian**, okr. Deutschlandsberg; Pasial, okr. Weiz; Pollau; Fehring**; Ilz**, okr. Fürstenfeld; Laško**; Koflach*, okr. Voitsberg; Rogatec (svinjski sejem).

Dne 22. decembra: Brežice (svinjski sejem).

Vinorejci, priskrbite si pravočasno apna!

(Poročilo deželne vinorejske šole v Mariboru.)

V pretečenem poletju je bilo včasih prav težko dobiti apna za škropljenje. Mnogo vinorejcev je imelo galice, pa niso mogli pravočasno škropiti, ker niso imeli apna in pri tem je bila sreča, da se peronospora ob suhem letnem vremenu ni mogla dobro razvijati. Sicer bi bila napravila peronospora toliko škode, da je pozneje ne bi bilo mogoče popolnoma popraviti. Ker pa pri nas navadno suhemu letu sledi deževno leto, ki vtegne vinogradom mnogo škodovali, je pač potrebno, da si preskrbimo že zdaj apna.

Težko pri železniškem prevažanju drugo leto brčkone še ostanejo in kdor bo predolgo čakal, pride v neprijetni položaj, da menda ne dobi nobenega apna. Pa ne samo, da bo po železnici dobili težko apna, ampak tudi pomanjkanje apna je vzrok, da vinorejcem v kratki dobi ne bo mogoče dobiti toliko apna, kolikor ga potrebujejo. Značilno za pomanjkanje apna je dejstvo, da se že zdaj uvaža apna iz Nemčije, dasi bivamo v deželi, kjer v naravi apna ne primanjkuje.

Imenovane okolščine podražajo znatno to važno sredstvo, toda to pa naj nikogar ne zadržuje, da si ne bi omissil apna, kjer ga more dobiti. Če je tudi dosti dražje kakor v predvojnem času. Saj imajo letos vinorejci vsled obilne hrave, izborne kakovosti in izredno visokih cen takšne dohodek, da radi visoke cene ne smejo opustiti, da si ne bi priskrbeli zadosti apna, bodi-si posamič, skupno, združnim potom rli po družnicah. Morda se bo tudi Zveza gospodarskih za drug pobrigala za to zadevo in bo pripomogla vinorejcem do zadostnih množin apna.

Pač ni treba posebej naglašati, da mora biti dobro škropilno apno brez peska in prstnih primesij, ako hočemo doseči, da se škropilna tekočina dobro razdeli in da je lepljiva. Gotovo vedo tudi naši vinorejci, da se mora apno ugastiti takoj, ko ga dobimo in shraniti v dobro pokrite zemeljske jame ali v zemljo zidane posode iz zidine ali betona. Črn bolj se zapre proti zraku, tem rabiljeviše ostane. Da se tudi površina neprodušna loči od zraka, se priporoča, da stopi nad apno plastjo na dan visoko vode.

Nekateri pokrivaljo ugašeno apno, ko se je dobro sesedlo, s plastjo goste zemlje, katera tudi dobro odvrta zrak in preprečuje spoenenje zračne ogljikove kisline z apnom. V tem slučaju je seveda treba paziti, da se pri pripravljavanju škropilne tekočine ne primeša zemlja. Fr. Zweiler.

O ostadlem in zmrazjenom krompirju.

Ako postane krompir sladek, temu ni kriva njega vrsta, temveč dolgo hranjenje na premrzlem prostoru. Pri sladkem krompirju upliva vrsta le po njega sestavini in množini škroba, ker od teh je odvisna večja ali manjša možnost oslajanja. Sladek krompir ni vedno tudi zmrazjen; postane sladek lahko tudi pri gorkoti bita ničle, pri kateri se spreminja škrob v sladkor in to temboji, čim dalje časa traja mraz. Spreminjanje škroba v sladkor obvaruje krompir, da ne zmrzne. Sladek postane krompir na sledeči način: krompir je tudi v zimski shrambi živ, kjer takorekto spi, diha skozi koto in potrebuje za to življenje pretvarjanje snovi v svoji notranjosti, seveda v prav majhni meri. Pri tem se pretvarja škrob v sladkor, kateri se z izdihanjem (izgorenim) izloči. To pretvarjanje se vrši pri vsaki toploti, dokler krompir ni zmrazjen. Izdihanje pojema pri znižanju toplote in prestante pri 0° popolnoma. Ako se hrani krompir dalje časa v toplem prostoru, ostane sladek neporabljen, vsled česar dobi krompir sladek okus. Najugodnejša gorkota za krompir po zimi je 5—7° C, ker je pri tej toplini tvorenje in poraba sladkorja jednaka, pri višji toplini prične namreč krompir kaliti, pri nižji pa ostane sladek. Sladkemu krompirju daš prejšnji okus razaj, ako ga izpostaviš 2—3 tedne gorkoti od +15—20° C, pri kateri se porabi sladkor, ki je odveč. Ako je krompir slabo shranjen in pritisne po noči tak mraz, da se zniža temperatura pod —3°, zmrzne krompir, ne da bi dobil sladek okus. V kletih ali pokritih jamah, kjer se toplina le prav počasi znižava (lahko se to zgodi celo do —2°), se nabere v krompirju toliko sladkorja, da postane sladek, vendar pa ni zmrazjen. Če se zniža temperatura potem pod —3°, krompir zmrzne, s obdrži sladek okus. Pri tem ne gre tedaj le za stopinjo in hitrost znižanja toplote. Sladki, nezmrazjeni krompir je dober za seme in utilek. Ustlen napraviti tak krompir, ako mu odvzameš sladkor, to storiš, če ga hraniš nekaj časa na toplem mestu, n. pr. v kuhinji. Zmrazjeni krompir tedaj ni sladek, njegove stanice so vsled zmrazjenosti uničene, mrtve in segmije hitro, ko so se raztali, dočim namrzjeni in sladki krompir živ in se njegov okus lahko odstrani. Sladki krompir tedaj še ni zmrazjen, čeravno je lahko primrzjen. Zmrazjeni krompir spoznaš na njego sočnosti, ako ga prerežeš, postane kmalu rjav. Namrzjeni, a še ne zmrazjeni krompir im, a kose je odstal, razun sladkorja tudi vse znake zdravega krompirja.

H. König.

O nekaterih boleznih pri perutnini.

Zelo je razširjena navada kokoši otipavati na trebuhu, ako imajo znesti jajce, da se jih potem ne pusti na prosto, ampak se jih zapre, dokler jajca ne zneso. To otipavanje povzroča mnogokrat vnanja in celo notranja obolenja.

Se nevarneje je etipavanje v zadnjici ali pravilneje v jajčni cevi. Žival se navadno brani in je nemirna, ker se zato lahko zgodi, da se ji notranje dele rani s prstom in se jih poleg tega še lahko okuži, ako prsti niso bili svaženi.

K zgoraj omenjenemu slučaju se slišijo poročila, da se dostikrat pojavi obolenje na jetrih, kar izvira od pretredrega prejema in temu sledečega pritiska na jetra. Tu se večkrat dogaja, da se na ta način sire eno ali drugo jajce, ki še dozoreva v jajčniku. V jajčniku so razvijajoča se jajca (rumenjaki) v razni velikosti grozdasto nabrani in vise nekako v trebušno duplino, odkoder pride v trebušne zračne cevi in ga žival od tu vdihava v pljuča, kar povzroča smrt vsled zadušenja.

Seveda pa temu, da pride rumenjak v pljuča in povzroči smrt ni vedno krivo samo prej omenjeno otipavanje, marveč so dognali enake slučaje obolenosti v trebušni duplini tudi če so živali obolele na perutinski koleri, dalje pri raznih nepravilnostih v jajčni cevi toženju iste, zamašitvi. Tudi je mogoče da se jajce, ki se odtrga iz jajčnika ne zvrne v jajčno cev, marveč naravnost v trebušno duplino.

Vsi ti slučajji, nam ukazujejo pomisliti, kaj je storiti z živaljo, ako se kaj takega zgodi. Rumenjaka največčak brez nevarnosti za žival ne bo mogel odstraniti iz trebušne dupline in je zato pametneje žival preje zaklati, predno bi se utegnila žival celo zadušiti, ako bi rumenjak vdihala v pljuča.

Zadnji telegrami

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 12. decembra. Uradno se danes razglasa:

Med Brento in Piave dosegli smo v krajevni bojih uspehe.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 12. decembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. V novembru znaša izguba sovražnih zračnih bojnih sil od nemških frontah 22 balonov in 205 letal. Mi smo izgubili v boju 60 letal in 2 balona.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Loterijske številke

Gradec, 21. nov. 1917: 32, 33, 46, 84, 53. Prst. 14. decembra 1917: 13, 88, 25, 16, 77.

Znana t. ur Max Böhnel, Dunaj, IV., Margarethenstr. 27/51 nam naznanja, da ima vkljub povišanju cen še nektere vrste ur po stari ceni na razpologo, ki bodojo pač v kratkem času razprodane. Ne zahtevajo nobenega nakupa, nego samo listič, ki čenik franko proti vplačljivi K 1.—

Natakarica,

izurjena, srednje starosti, želi službe spreminiti takoj ali v novem letu. Vprašanje na uprav. „Štajerca“, Ptuj. 592

Oženjeni hlapci

z kolikor mogoče za delo zmožnimi otrocnimi se sprejmejo od graščinskega oskrbnitstva Ebeusfeld pri Ptuj. 608

Pridni delavni

kravji hlapec

ki se izpozna dobro pri krmiljenju in povrženju telet se želi čimprej sprejeti. Sme biti tudi starejši hlapec, za delo zmožni invalid ali močna kraverica. — Nadalje

pridna dekla

za domačo kmetijsko ter vrtno delo. Vprašanja pri g. Konrad Fürst, Ptuj.

Krepki učenec

se pri hrani in stanovanju takoj sprejme pri F. Westermayer, izkušeni podkovski in vozni kovač v Celju, Spitalgasse 21. 604

Učenec

iz dobre hiše se takoj sprejme pri Franc März, kolarski mojster, Breg pri Ptuj. 603

Travnik

v bližini Rengovega mlina se odda v najem za l. 1918 za 700 kron od Marije Ogriuz, posestnice v Dornovi šte. 51. 602

Jabolka, jabolčnico

in sadni jesih

kupi trgovina Brüder Slawitsch, Ptuj. 562

Hiša

v bližini Ptuja z lepim stanovanjem in gospodarskim poslopjem, novo zgrajenim, v najboljšem stanju, s 3 orali npr., se zaradi preselitve takoj proda. Naslov pove uprava tega lista. 597

Želi se kupiti:

močnega ponija ali manjšega konja

tudi s primernim kočijskim in lojterskim vozom. — Hrastowetzer Kohlenbergbau-Pölttschach. 605

Domači hlapec,

trezen in marljiv, se takoj sprejme; ima tudi oskrbovati enega konja. Alois Kukovetz, posestnik, Ptuj, Obere Draugasse 26. 606

Garnitura za darilo

obstoječa iz: 1 dobro ideoča anker-remontar ura, srebro imt., 1 pancerska verižica s priveskom, 1 prstan, 1 igla za kravato, 2 gumba za ovratnik, 2 prsni, 2 manšetni gumba, v elegantnem imitranem usnjatem etaju po sliki

vseh 12 kosov skupaj le 50 K.

Ista garnitura za dame, obstoječa iz: 1 ura za dame ali na naročnik, 1 židana žneta s šuberjem, 1 prstan, 1 brošna igla, 2 uhala, dve ušesni šravbi, 1 kolerska verižica s priveskom v elegantnem imitranem usnjatem etaju

vseh 12 kosov skupaj le 50 K.

Pri naročilu prosim nastanko pisati, ali je garnitura za gospodo ali dame določena in obenem 2 K v papirju ali markah kot naplatek priložiti. Ostanek po povzročju.

Max Böhnel, Dunaj IV., Margarethenstr. 27 51. 598

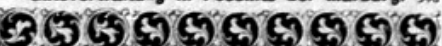
Zgubil se je

veliki pes

z imenom Rigo, rujav, dolgodlakast in na vseh štirih nogah bel. Pošten najdlitej naj ga blagovoli oddati proti dobrem plačilu pri g. Aschenbrenner, mostni mlin na Ptujski Gori. 609

Delavska družina

z najmanje 4 delazmožnimi ljudmi se sprejme takoj ali pozneje. Stanovanje in kurjava prosta. 1/2 orala zemlje. Prosto držanje lastne krave. Dnevna plača za moža 1 K 40 h, za ženo 1 K. Natančneje pri Eugen Pilsche Gutsverwaltung in Pössnitz bei Marburg. 598

Die Unterzeichnete zeigt hiemit allen Bekannten an, daß ihr innigst- geliebter Gatte, Herr

Martin Kositsch

Gastwirt „zur Teichwiese“ in Ober-Wellitschen

am 10. Dezember l. J. in ein besseres Jenseits abberufen wurde.

Ober-Wellitschen, am 11. Dezemb. 1917.

Fanny Kositsch.

Podpisana naznanja s tem vsem znancom, da je bil njeni iskreno ljubljeni soprog, gospod

Martin Kositsch

gostilničar v „Ribnikah“ v Gornji Voličini

dne 10. decembra t. l. v boljši svet odpoklican.

Gornja Voličina, dne 11. decembra 1917.

Fanny Kositsch.

All hočete od svojega REVMATIZMA temeljito ozdraviti? Tisoči že ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, oteklji ud, pohabljenе roke in noge, bolenje, bolesti v raznih delih trupla, ja celo slabost oč in posledice revmatičnih ter gibanjskih bolezni. 600

Ponudim Vam naravno sredstvo za ozdravljenje! Ne univerzalna medicina, marveč zdravilo, kakor ga daje dobra mati narava bolanemu človeštvu. Vsakdo dobi poskušeno brez troškov! Pišite mi takoj, pošljem Vam moje sredstvo in podučno razpravo popolnoma brez troškov. Postali boste moj hvaležni prista!

Expedition der Opem Apotheke Budapest VI. Abteilung.

